

מבחן 3: פרפקציוניזם

קראו את הטקסטים 1–3, וענו על כל השאלות 1–6 שאחריהם.

טקסט 1

המושג הכי מושלם: האם פרפקציוניזם הוא חוזק או חולשה?

ירדן לוינסקי | הארץ, 15 במאי 2024

פס' 1 פרפקציוניזם הוא נטייה אישיותית של שאיפה לשלמות בכל דבר, לצד שמירה על סטנדרטים גבוהים מאוד ולעיתים גם בלתי אפשריים. אנשים עם נטייה פרפקציוניסטית נוטים להיות ביקורתיים מאוד כלפי עצמם ולפעמים גם כלפי אחרים, וכאשר הם אינם עומדים בסטנדרטים שהם הציבו לעצמם הם עלולים לחוות דיכאון וחרדה. פרפקציוניזם יכול להיות מוטיבציה חיובית לשיפור עצמי, אך לעיתים הוא עובר את הגבול וגורם להשפעות שליליות.

פס' 2 ד"ר תומס קיוראן הוא פסיכולוג שחוקר פרפקציוניזם ושינויים בדפוסי פרפקציוניזם בעשורים האחרונים. לפי קיוראן, יש שלושה היבטים של הנטייה: פרפקציוניזם המופנה כלפי העצמי (אנשים שמציבים לעצמם דרישות וסטנדרטים גבוהים במיוחד); פרפקציוניזם המופנה כלפי אחרים (הצבת דרישות תובעניות וסטנדרטים גבוהים מאחרים); ופרפקציוניזם חברתי (תחושה של תובענות ושיפוטיות מצד הסביבה). אפשר לומר שכולנו נמצאים על רצף מסוים של תכונות פרפקציוניסטיות, אך בדרך כלל הן אינן משפיעות על חיינו באופן מוחלט.

פס' 3 עדיין לא ידוע בוודאות מה גורם לאנשים מסוימים להיות פרפקציוניסטים, אך לעיתים קרובות מדובר במי שגדלו אצל הורים תובעניים, שדחפו אותם מגיל צעיר להשגת מטרות ולהצלחה בכל מחיר, בלי להתחשב ברצון או בהנאה שלהם מכך. השערה נוספת קושרת בין פרפקציוניזם למי שדווקא גדלו בסביבה לא יציבה ומפתחים נטייה פרפקציוניסטית כדרך לחוש שליטה וביטחון. סיבות נוספות עשויות להיות היעדר רצון להתמודד עם רגשות שליליים, כמו חרדה או בדידות, והתחמקות מהם על ידי שקיעה מוחלטת במשימה או במטרה מסוימת. פעמים רבות פרפקציוניסטים הם בעלי הערכה עצמית נמוכה וזקוקים לאישור "שהם שווים משהו" (מאחרים ומעצמם). כישלון נחוזה אצלם כאיום על קיומם.

פס' 4 ייתכן שגם החברה שבה אנחנו חיים מעודדת את הנטיות האלה: באחד ממחקריו של קיוראן הוא השווה בין שאלונים להערכת פרפקציוניזם שמילאו סטודנטים ב־1989 ובין שאלונים שמילאו סטודנטים ב־2016. ההשוואה הראתה עלייה מובהקת בשלושת ההיבטים העיקריים של פרפקציוניזם (מוכוון עצמי, מופנה כלפי אחרים, חברתי), אך העלייה בפרפקציוניזם החברתי הייתה כפולה ביחס לשני ההיבטים האחרים. כלומר נראה שבעשורים האחרונים אנשים מרגישים יותר שהחברה דורשת מהם להיות מושלמים, הרבה יותר מבעבר.

פס' 5 הבעיה היא שמבחינה חברתית כבר הפנמנו שפרפקציוניזם הוא תכונה חיובית דווקא. אנחנו מספרים לעצמנו שאם רק נשקיע יותר, אם רק נצטיין יותר, נדייק יותר ונהיה מוצלחים יותר – נוכל להשיג כל מה שאנחנו רוצים. זו התמצית של התרבות שבה אנחנו חיים. בעולם שבו הכול נמדד וכל הצלחה מוצגת לראווה ברשתות החברתיות – החל בציונים בבחינות בבית הספר וכלה ברכב החדש והיקר שקנה השכן – אין פלא שכולם רוצים להיות מושלמים.

פס' 6 אבל אנחנו שוכחים שפרפקציוניסט אמיתי משלם מחיר על הנטייה שלו, ולפעמים המחיר כבד. במסגרת עבודתי פגשתי פרפקציוניסטים רבים שמתמודדים עם חרדה ודיכאון. במקרים הקלים יותר הם סבלו מתחושה תמידית של חוסר שביעות רצון מחייהם, לחץ כרוני מצד אחד ודחיינות קיצונית מצד שני – נטיות שיכולות להוביל להחמצת הזדמנויות. במקרים רבים מדי הפרפקציוניזם שעוזר בעבודה יוצר בעיות בתחומים אחרים של החיים. לדוגמה: תשומת לב רבה מאוד לפרטים והימנעות מטעויות יכולות להפוך אדם לעובד מצטיין, אך גם לגרום לו לנהוג באופן אובססיבי, חרדתי ואיטי במיוחד.

פס' 7 מדוע אנו בונים את החברה שלנו כתחרות אין-סופית שמחזקת תכונות אישיות פרפקציוניסטיות ומעריכה פחות תכונות אחרות? אפשר לטעון שעלינו להיות חזקים יותר לנוכח דרישות מוגזמות, ואפשר גם לשאול אם אנחנו באמת רוצים להיות חברה "מושלמת" ואיזה מחיר נשלם על כך. אם לא נלמד את ילדינו להחשיב גם את המסע ולא רק את התוצאה הסופית שלו, אנחנו עלולים לדון אותם לחיים של שאיפה בלתי אפשרית לשלמות ושל חוסר שביעות רצון. נטייה לפרפקציוניזם היא חרב פיפיות שיכולה לעזור ולחבל בחיינו בו־זמנית. לכן כדאי לנסות לשלוט בה ולא לאפשר לה לשלוט בנו.

טקסט 2

שואפים לשלמות? פרפקציוניזם עלול להזיק והוא הולך ומתפשט

סמדר כהן-טרקל | ynet, 28 בינואר 2022

פס' 1 כמעט כל מי שהתנסה בראיונות עבודה מכיר את הבקשה השכיחה למנות את התכונות השליליות שלו. רוב האנשים עונים בלי להסס שהתכונה הזאת היא פרפקציוניזם. זו נשמעת כמו תשובה מנצחת – חיסרון שנשמע כמו יתרון. הרי מי לא ירצה עובד ששואף לשלמות? אבל מאחורי המילה הזאת, שנאמרת לעיתים קרובות בחצי חיוך, מסתתרת מורכבות גדולה הרבה יותר.

פס' 2 פרפקציוניזם הוא מאפיין אישיותי הכולל ניסיונות בלתי פוסקים להיות הטוב ביותר או לעשות את הטוב ביותר מתוך שאיפה להימנע לחלוטין מטעויות. אבל לתכונה הזאת יש גם צד אפל והרסני. מחקרים בפסיכולוגיה הראו שהשאיפה לשלמות עלולה להחליש את האדם ולמנוע ממנו להשיג את מטרותיו. כמו כן נמצא קשר בין פרפקציוניזם ובין פגיעה ביחסים הבין-אישיים, חוסר שביעות רצון עצמית, החמצת הזדמנויות ודחיינות קיצונית. בהיבט הנפשי נמצא שהפרפקציוניזם קשור לסטרס

כרוני, לחרדה ולדיכאון. לפי החוקרים, הסיבה לכך נעוצה באמונה שהקבלה והאהבה של אחרים מותנית בהשגת תוצאות מושלמות.

פס' 3 פרפקציוניזם הוא תוצאה של מגוון גורמים פסיכולוגיים וחברתיים, ולעיתים קרובות הוא מתהווה כבר בשלבים מוקדמים של החיים. אחד הגורמים המרכזיים הוא חינוך שמדגיש הישגיות, בעיקר כאשר ההורים מציבים רף גבוה במיוחד ומעודדים את הילד לעמוד בציפיות נוקשות. נוסף על כך פרפקציוניזם עשוי להיות אמצעי להסוואת רגשות שליליים, שכן התמקדות אובססיבית במשימות מאפשרת להימנע מהתמודדות עם חרדה, עצב או מחשבות שליליות אחרות, וכך נוצרת תחושת שליטה מדומה. גם הצורך בהשגת אהדה, הכרה והערכה מהסביבה עשוי לעודד את הרצון להצטייר כמי שמצטיין בכל דבר. כל אלה מצטברים לפחד עמוק מכישלון, שדוחף את האדם לשאוף לשלמות בלתי מושגת ולהימנע מטעויות בכל מחיר.

פס' 4 נראה כי דור המילניום¹ נוטה להיות פרפקציוניסט יותר מהדורות הקודמים. במחקר גדול שנערך ב־2017 בדקו החוקרים כיצד שינויים תרבותיים בשלושת העשורים האחרונים עיצבו את אישיותם של 40,000 סטודנטים מארצות הברית, מקנדה ומבריטניה. נמצא כי בשנים האלה חלה עלייה בנטייה לפרפקציוניזם בשלושה היבטים: דרישה לשלמות המופנית כלפי עצמי, דרישה לשלמות המופנית כלפי אחרים ודרישה לשלמות המושפעת מהסביבה.

פס' 5 לדברי החוקרים אחד הגורמים העיקריים לעלייה בפרפקציוניזם קשור בחתירה המתמדת בעולם המערבי למצינות, להישגיות ולסגנון חיים מושלם. הרשתות החברתיות ממלאות תפקיד מהותי בכך, שכן הן מקור ללחץ חסר תקדים על ילדים ועל בני נוער לציית לסטנדרטים לא מציאותיים, כמו הצגת תמונה מושלמת בפיד ומספר גבוה של צפיות או לייקים.

פס' 6 המודעות הגוברת לנזקי הפרפקציוניזם וההבנה שדווקא הכישלון מסייע לעובדים לזהות מה עובד ומה לא הובילו חברות טכנולוגיה ותאגידים מובילים, כגון גוגל, אפל ופייסבוק, לצאת בשנים האחרונות עם מסר אחר למועסקים: לקבל את הכישלון כחלק חשוב מתהליך הצמיחה וההצלחה. מסיבה זו הם סיפקו תגמול לצוותים גם כשלא הצליחו במשימתם ועודדו אותם לשמור על חיים מאוזנים ופעילים.

פס' 7 בעקבות העלייה בנטייה לפרפקציוניזם והצטברות עדויות מחקריות הקושרות בין התופעה למגוון השפעות שליליות, מומחים מזהירים כי הפרפקציוניזם הפך למגפה שעלולה להיות קטלנית בחברה המערבית וקוראים לנסות להפחית אותה. אפשר לעשות זאת למשל באמצעות ביצוע משימות בהגבלת זמן סבירה, התמקדות בתהליך ופחות בתוצאה והצגת תמונות אמיתיות במדיה וברשתות החברתיות (אבל באמת, בלי פילטרים).

1. דור המילניום: כינוי לדור שנולד בין שנות ה־80 לאמצע שנות ה־90 (מכונה גם דור ה־Y).

אנחנו רואים קפיצה מדאיגה בשיעורי הפרפקציוניזם

איילת שני | הארץ, 4 ביוני 2020

הפסיכולוג החברתי ד"ר תומס קיוראן מסביר למה פרפקציוניזם אינו תכונה שצריך להתגאות בה, איך התרבות של ימינו מעודדת אותו, ולמה האנשים שלוקים בו חווים כישלון תמידי

פס' 1 פרפקציוניזם הוא תכונה אישיותית, שילוב של סטנדרטים אישיים גבוהים והערכה עצמית הנתונה לביקורת קשה ומתמדת. פרפקציוניזם שונה בתכלית משאפתנות או ממאמץ שמושקע במטרה מסוימת באופן "בריא". פרפקציוניסטים עובדים ללא לאות על הפיכת הבלתי מושלם למושלם. ההתנהגות שהם מפגינים – ההקפדה היתרה, החתירה המתמדת להצלחה – הכול נובע מצורך מתמיד לתקן משהו שלתחושתם פגום אצלם.

פס' 2 אנשים רבים מאמינים שפרפקציוניזם נחוץ, אולי אפילו הכרחי, כדי להשיג דברים בתרבות שהיא כה תחרותית, ולכן הם תופסים אותו כתכונה שראוי להתגאות בה. הם תופסים אותו כסוג של יתרון. העניין הוא שהפרפקציוניזם מגיע עם מטען. עם מחיר. אני חושב שמה שאנשים אינם מבינים בנוגע לפרפקציוניזם הוא שהמחיר מאפיל על כל תועלת פוטנציאלית. על פי רוב, פרפקציוניסטים אינם מצליחים לתרגם את המאמץ העודף שלהם ליכולות מרשימות, משום שהוא מגיע על חשבון דברים אחרים שחשובים לבריאותם הנפשית והפיזית.

פס' 3 פרפקציוניסטים עסוקים בצורך המתמיד להראות לסביבה שלהם ולעולם כולו שיש להם ערך, שהם לא פגומים או טיפשים. גם כשהם מצליחים להפגין הישגים ולקבל הערכה מהסביבה הם אינם מסופקים ומשוכנעים שהם כישלון. רוב הזמן הם חווים פחד, אשמה, השפלה, משום שאי אפשר באמת להיות מושלמים. אחרי כישלון הם לא ירצו לנסות שוב, משום שהם כבר עשו את המקסימום שלהם, נכשלו, וכעת הם מתקשים לשאת את האשמה והבושה. לעומת זאת אנשים אחרים ינסו שוב ברצון, משום שכישלון אינו מטלטל את עולמם, ועבורם התוצאה חשובה פחות מהתהליך.

פס' 4 אני משוכנע שאי אפשר להבין את הפרפקציוניזם רק במונחים של דפוסי הורות ואירועי הילדות המוקדמת. אנחנו חיים בתרבות דורסנית, שמאירה באור חזק את כל הפגמים שלנו, שמקדשת הצלחה חומרית ושלמות גופנית וסטנדרטים בלתי אפשריים. עלייתן של הרשתות החברתיות ודאי אינה מועילה. הן מייצרות תחושה שלאנשים אחרים יש חיים נפלאים וסגנון חיים מעורר קנאה, ואם אני לא עומד בסטנדרטים האלה, אם אני לא יכול להרשות לעצמי את הגאדג'טים האלה, את החופשות האלה או את המראה החיצוני הזה, משהו אצלי לא בסדר. הדימויים הללו של החיים המושלמים שופכים עוד ועוד שמן למדורת הפרפקציוניזם, משום שהם משווקים להמונים כנגישים לכל אחד, אף שהם לא, וכשהם אינם מצליחים להשיג אותם, הם מרגישים כישלון.

פס' 5 אחד הדברים שאני חושב שצריך להדגיש, בפרט עבור צעירים כיום, היא שהטבו² הזה על כישלונות מזיק ונוראי. הוא גורם לנו להרגיש שעלינו להעביר את חיינו בניסיונות נואשים להראות כמה אנחנו מדהימים, מוצלחים ובעלי ערך. זה בדיוק הלך הרוח הפרפקציוניסטי – ההחמצה המוחלטת של ההבנה שפגיעות היא כוח. זו לא חולשה לומר שטעינו, החולשה היא להעמיד פנים שאיננו טועים ושהכול מצוין. החוזק האמיתי הוא להראות פגיעות ולחשוף את עצמנו לביקורת.

2. טבו: איסור חברתי, לא כתוב, על אופני התנהגות מסוימים, ובעיקר על התנהגות פוגעת או מביכה.

חלק ראשון: הבנה והבעה (50 נקודות)

קראו את הטקסטים 1–3, וענו על כל השאלות 1–6 שלפניכם.

הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1 מהי הטענה המרכזית המשותפת לשלושת כותבי הטקסטים בנוגע לפרפקציוניזם? הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נק')

- א. פרפקציוניזם נובע בעיקר מחינוך נוקשה או מהורות תובענית.
- ב. פרפקציוניזם נתפס כיתרון, אך הוא עלול לגרום לפגיעה בנפש ובאיכות החיים.
- ג. פרפקציוניזם הוא בדרך כלל תכונה חיובית ורצויה שמובילה להצלחה אישית.
- ד. פרפקציוניזם הפך לנדיר יותר בעשורים האחרונים בשל שינוי תרבותי.

2 לפניכם תיאור של שלושה בני נוער.

- **איתי** הכין עם חבריו מצגת לבית הספר, אבל כשהוא ראה שחברתו לצוות גפן לא עיצבה את השקפים לפי הכללים המדויקים שקבע, הוא מחק את עבודתה ועשה הכול מחדש.
- **נועה** קיבלה ציון 96 במבחן במתמטיקה, אבל כל מה שראתה היה הטעות היחידה שעשתה. היא ישבה כל הערב מול המחברת וניסתה להבין איך יכלה להיכשל בפתרון סעיף אחד.
- **דנה** לומדת במגמת תיאטרון, אבל היא סירבה לעלות להיבחן לתפקיד הראשי בהצגה כי היא בטוחה שהמורים וחבריה ללימודים מצפים ממנה להיות הכי טובה, ואם היא תשכח אפילו שורה אחת, זה יהיה מביך מדי בשבילה.

בטקסט 1 ד"ר קיוראן מציג שלושה היבטים של פרפקציוניזם: פרפקציוניזם המופנה כלפי העצמי, פרפקציוניזם המופנה כלפי אחרים ופרפקציוניזם חברתי.

א. איזה היבט של פרפקציוניזם מתאים לתיאור התנהגותם של כל אחד מבני הנוער? (3 נק')

איתי: _____

נועה: _____

דנה: _____

ב. בחרו אחד מהתיאורים של בני הנוער ונמקו את קביעתכם. (4 נק')

3

בטקסט 1 מוזכר אחד ממחקריו של קיוראן, ובו נמצא כי בעשורים האחרונים יש עלייה בשלושת ההיבטים של פרפקציוניזם, ובייחוד בהיבט של פרפקציוניזם חברתי. מה הסיבה לכך על פי **טקסטים 2 ו-3**? (5 נק')

4

על פי **טקסט 2**, ציינו דרך אחת שחברות וארגונים יכולים לנקוט כדי להתמודד עם השפעות הפרפקציוניזם, ודרך נוספת שאנשים יחידים יכולים לנקוט. (4 נק')

5

בטקסט 3 בפסקות 2—3 הפסיכולוג ד"ר קיוראן מציין טענה רווחת ומסתייג ממנה.

א. כתבו את הטענה הרווחת. (3 נק')

ב. כתבו את ההסתייגות של ד"ר קיוראן מטענה זו. (3 נק')

6

מטלת כתיבה (25 נק')

לקראת כינוס בנושא התמודדות עם לחצים בעידן המודרני נתבקשתם להכין סקירה על הגורמים לפרפקציוניזם ועל ההשפעות השליליות שלו. התבססו על **טקסטים 1 ו-2**. כתבו בהיקף של 100—200 מילים. הקפידו על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בגוף הסקירה ובסופה (ביבליוגרפיה). כתבו את הסקירה במחברתכם.

חלק שני: לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. ענו על שני פרקים: על פרק א – חובה, ועל אחד מן הפרקים ב–ג.

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש – חובה (10 נקודות)

בפרק זה ענו על שאלה 7.

- 7 לפניכם משפטים ובהם אפשרויות להגיית שם המספר ואותיות השימוש וכן מספרים מודגשים. הקיפו את הצורה הנכונה מבין האפשרויות להגיית שם המספר וכתבו במילים את המספרים המודגשים (אין צורך לנקד).
- השוואה בין מחקרים שנערכו בשנים 1989–2016 הראתה כי שיעור הפרפקציוניזם החברתי עלה פי 2 _____.
 - במאמר תוארו **חמש** / **חמשת** הדוגמות הנפוצות לדפוסי פעולה פרפקציוניסטיים.
 - בתהליך אבחון האישיות שלי מילאתי 4 _____ שאלונים שכללו בסך הכול 77 _____ שאלות.
 - בדרישה לשלמות כלפי אחרים חלה עלייה של 16 _____ אחוזים בשנים 1989–2016.
 - במחקר משנת **אלפים ושמונה עשרה** / **אלפים ושמונה עשרה** / **אלפים ושמונה עשרה** עלה בבירור כי הדור הצעיר נוטה לשאוף לשלמות הרבה יותר מהדורות הקודמים.
 - כנס הכישלונות התקיים לראשונה בישראל ב־23 _____ בינואר 2014.
 - לדברי החוקרת, הטעות מספר 1 _____ בראיון עבודה היא כשאדם מתאר את עצמו כפרפקציוניסט.
 - **אחד** / **אחד** ההסברים לעלייה בהיקף תופעת הפרפקציוניזם הוא השינויים שחלו בחברה, למשל הדגשת התחרותיות.
 - חברתי הפסיכולוגית הציעה לי 6 _____ אסטרטגיות שונות להתמודדות עם הפרפקציוניזם שלי.

לפניכם שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
בחרו בפרק שלמדתם: בפרק ב – תחביר או בפרק ג – מערכת הצורות.
בפרק שבחרתם ענו על השאלות לפי ההוראות.

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 8–12 (לכל שאלה – 10 נקודות).
שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

8 א. לפניכם שלושה משפטים.

- I. אחד הגורמים לעלייה בפרפקציוניזם של דור המילניום הוא הלחץ המתמיד בעולם המערבי למציאות בלימודים. _____
- II. פרפקציוניסטים מתקשים לתרגם את המאמץ העודף שלהם ליכולות מרשימות, משום שהוא בא על חשבון דברים אחרים החשובים לבריאותם הנפשית והפיזית. _____
- III. פרפקציוניזם יכול להיות מוטיבציה חיובית לשיפור עצמי, אך לעיתים הוא גורם להשפעות שליליות. _____

(1) כתבו ליד כל משפט את הסוג התחבירי שלו.

- אם המשפט מורכב, תחמו את הפסוקית או הפסוקיות, וכתבו את התפקיד התחבירי של כל פסוקית.
- אם המשפט הוא משפט איחוי, תחמו את איבריו.

(2) במשפט I ובמשפט III סומן בקו כינוי הגוף "הוא". ציינו את התפקיד התחבירי של כינוי הגוף "הוא" בכל אחד מהמשפטים.

במשפט I: _____ במשפט III: _____

ב. לפניכם משפט מורכב.

ברגע האמת יפגינו הפרפקציוניסטים נסיגה בביצועים אף שהם משקיעים מאמצים גדולים.

המירו את המשפט במשפט מסוג תחבירי אחר שיבטא את אותו קשר לוגי:

9 א. לפניכם משפט מורכב.

"מה שאנשים אינם מבינים בנוגע לפרפקציוניזם הוא שהמחיר מאפיל על כל תועלת פוטנציאלית", מסביר ד"ר תומס קיוראן.

(1) תחמו את הפסוקיות במשפט, וכתבו את התפקיד התחבירי של כל אחת מהן.

(2) המירו את המשפט במשפט בעל פסוקית בדיבור עקיף.

ב. לפניכם משפט פשוט.

כידוע, פרפקציוניזם עלול להוביל לעיתים להימנעות ממשימות מאתגרות.

נתחו את המשפט: ציינו מעל המילים את התפקידים התחביריים שלהן.

ג. לפניכם שני משפטים פשוטים, ובכל אחד מהם המילה "עובדים" מסומנת בקו.

I. עובדים בעלי נטייה לפרפקציוניזם מתקשים לעמוד בלוחות זמנים ריאליים.

II. פרפקציוניסטים עובדים קשה מהנדרש בשל החשש מטעויות.

בכל משפט ציינו מעל המילה "עובדים" את חלק הדיבור שלה.

שימו לב: אין לציין את התפקיד התחבירי.

10 א. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם יש תמורה.

I. לפי המקובל במחקר, יש שלושה סוגי פרפקציוניזם: מוכוון עצמי, חברתי ומופנה כלפי אחרים.

II. בחברות טכנולוגיה, כמו גוגל ואפל, ההנהלה אינה נרתעת מכישלונות.

III. לצעירים בימינו, כלומר לבני דורות ה-Y וה-Z, יש נטייה גבוהה יותר לחוסר שביעות רצון מעצמם.

(1) סמנו בקו את התמורה בכל אחד מן המשפטים.

(2) ציינו את התפקיד התחבירי של המילה/המילים שהתמורה ממירה בכל משפט.

• משפט I: _____

• משפט II: _____

• משפט III: _____

ב. לפניכם שלושה משפטים מורכבים, ובאחד מהם יש הסגר.

I. ייתכן כי גם התרבות המערבית מעודדת את הנטייה לפרפקציוניזם.

II. החוקרות מסבירות שאנשים יעדיפו כמובן לעבוד עם עמיתים לא פרפקציוניסטים.

III. נדמה שעלייתן של הרשתות החברתיות לא הועילה לפרפקציוניסטים.

(1) העתיקו את ההסגר. _____

(2) תחמו את הפסוקית המופיעה בכל אחד מן המשפטים.

(3) לשתיים מהפסוקיות יש תפקיד תחבירי זהה.

• ציינו את התפקיד התחבירי המשותף לשתי הפסוקיות. _____

• ציינו את התפקיד התחבירי של הפסוקית האחרת. _____

(4) המירו את משפט II במשפט פשוט. אין להוסיף מידע.

ג. לפניכם משפט שהושמטו ממנו שלושה פסיקים.

אמילי קלסזווסקי וקת'לין אוטו פסיכולוגיות מאוניברסיטת מרבורג מסבירות: "לפי המחקר שלנו פרפקציוניסטים אינם עובדים אידיאליים".

(1) הוסיפו למשפט את שלושת הפסיקים החסרים.

(2) הסבירו את הסיבה להוספת הפסיקים:

• הסיבה להוספת הפסיקים הראשון והשני: _____

• הסיבה להוספת הפסיק השלישי: _____

11 א. לפניכם קטע, ובו שישה נשואים. סמנו קו מתחת לכל הנשואים שבקטע.

מבחינה חברתית רבים כבר הספיקו להפנים שפרפקציוניזם הוא דווקא תכונה חיובית. אנשים מרגישים שפרפקציוניזם הופך אותם למוצלחים יותר בזכות הקפדה על פרטים, על ארגון ועל סדר. אך לפי מומחים, יש לפרפקציוניזם מחירים כבדים, והוא הפך למגפה בחברה המערבית.

ב. לפניכם ארבעה משפטים, ובשניים מהם יש חלק כולל.

I. ההנחה שפרפקציוניזם הוא תכונה חיובית אינה אלא טעות.

II. פרפקציוניזם אינו אבחנה פסיכיאטרית, אלא נטייה אישיותית.

III. המודעות לנזקי הפרפקציוניזם הולכת וגוברת בשנים האחרונות.

IV. המנהלת שלי מקבלת את הכישלון כחלק מתהליך הצמיחה של הצוות ומסיקה ממנו מסקנות חשובות.

(1) סמנו קו מתחת לחלקים הכוללים המופיעים במשפטים.

- (2) ציינו את התפקיד התחבירי המשותף לחלקים הכוללים.
- (3) כתבו את משפט I מחדש בלי להשתמש במבנה "אין... אלא...". שמרו על משמעות המשפט הנתון.

ג. לפניכם קטע.

חוקרים ואנשי טיפול סבורים שפרפקציוניזם הוא תוצאה של מגוון גורמים פסיכולוגיים וחברתיים. חינוך להישגיות וסביבה לא יציבה בילדות עשויים לעודד נטייה לפרפקציוניזם מתוך רצון להשיג תחושת שליטה וביטחון.

על פי המידע מהקטע, נסחו משפט אחד פשוט ובו תמורה. אין להשתמש בכל המידע שבקטע.

12 א. לפניכם משפט מורכב.

כשאדם מציב לעצמו סטנדרטים גבוהים מאוד ואינו עומד בהם, הוא עלול לחוות דיכאון וחרדה.

- (1) תחמו את הפסוקית במשפט, וציינו מעליה את התפקיד התחבירי שלה.
- (2) כתבו מחדש את המשפט הנתון: המירו את הפסוקית בפסוקית נושא.

- (3) כתבו מחדש את המשפט הנתון: המירו את הפסוקית בפסוקית תנאי.

ב. לפניכם קטע שסומנו בו צורות בינוני בקו.

כנס ועידת הכישלונות מביא לקדמת הבמה סיפורים על טעויות עסקיות ועל מהלכים כושלים של יזמים ואנשי עסקים מובילים בתעשייה. הנואמים בכנס מספרים כיצד הכישלונות שלהם הובילו בסופו של דבר להצלחות.

ציינו את חלק הדיבור ואת התפקיד התחבירי של כל אחת מצורות הבינוני.

צורת הבינוני	חלק הדיבור	התפקיד התחבירי
כושלים		
מובילים		
נואמים		
מספרים		

ג. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מילת השאלה מסומנת בקו.

I. מה גורם לאנשים מסוימים להיות פרפקציוניסטים?

II. אילו השפעות יש לפרפקציוניזם?

ציינו מעל כל מילת שאלה את התפקיד התחבירי שלה.

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 13–17 (לכל שאלה – 10 נקודות).
שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

13 א. לפניכם קטע ובו צורות מודגשות.

פרפקציוניסטים **מֵאֲפִינִים** בשאיפה מתמדת לשלמות. תופעה זו **מִכְרָת** אצל 80% מן הסטודנטים. למרות הדימוי החיובי פרפקציוניזם עלול **לְהוֹבִיל** לתחושת כישלון ולביקורת עצמית קשה, משום שפרפקציוניסטים **נוֹטִים** להציב לעצמם סטנדרטים לא מציאותיים ו**מִתְקַשִּׁים לְהִנּוֹת** מההצלחות שלהם.

נתחו בטבלה את הצורות המודגשות: ציינו את השורש ואת הבניין של כל צורה.

הצורה	השורש	הבניין
מֵאֲפִינִים		
מִכְרָת		
לְהוֹבִיל		
נוֹטִים		
מִתְקַשִּׁים		
לְהִנּוֹת		

ב. לפניכם בדיחה משעשעת.

(1) ציינו את השורש ואת הבניין המשותפים לפעלים רִוִית ואֶרְוֶה.

שורש: _____ בניין: _____

(2) ציינו את הזמן ואת הגוף של כל אחד מן הפעלים.

רִוִית זמן: _____ גוף: _____

אֶרְוֶה זמן: _____ גוף: _____

א. לפניכם רשימת צירופים ובהם מילים מודגשות.

14

• דְּחִינִית כרונית • הַמְנַעוֹת ממשימות תובעניות • טְעוֹת מביכה • הַתְמוֹטְטוֹת כלכלית

• אִישִׁיּוֹת חזקה • הַשְׁתַּטּוֹת בפומבי • הוֹעָצוֹת במומחים

(1) ציינו מעל כל אחד משמות הפעולה ברשימה את השורש שלו.

(2) מיינו את שמות הפעולה לשני בניינים. ציינו בראש כל עמודה את שם הבניין.

הבניין: _____	הבניין: _____

(3) שניים מהשמות ברשימה נוצרו בדרך של בסיס וצורן סופי. העתיקו את שני השמות וציינו את

משמעות הצורן הסופי המשותפת להם.

השמות שנוצרו בדרך של בסיס וצורן סופי: _____ , _____

משמעות הצורן הסופי: _____

ב. לפניכם זוגות מילים. הקיפו רק את הזוגות שבהם הפועל ושם הפעולה נוטים באותו בניין.

• הִבִּין – הִבְנָה • הִגֵּר – הִגְרָה • אוֹתַת – אִיתוֹת

• נִתַּק – הִנְתַּקוֹת • דָּן – דִּיוֹן

ג. לפניכם פעלים מודגשים. ציינו את הבניין של כל פועל, וכתבו צורה נוספת על פי ההנחיות.

מתְּנַסֶּה הבניין: _____ פועל באותם שורש, גוף וזמן בבניין פיעל: _____

מְגַשֵּׁת הבניין: _____ שם פעולה באותו שורש ובבניין הפעיל: _____

לִשְׁאֵת הבניין: _____ פועל באותו שורש בבניין נפעל, בזמן עבר, בגוף נסתר: _____

התמודדות עם פרפקציוניזם **מתְּחִילָה** בזיהוי הדפוסים האופייניים לפרפקציוניסטים. מחנכים ומורים **מְקַנִּים** לתלמידיהם כלים **מוֹעִילִים** ו**חֲשׂוֹבִים** להתמודדות עם התופעה, ו**מְחַנְכִּים** אותם לגמישות מחשבתית.

בטבלה שלפניכם ציינו את חלק הדיבור ואת הבניין של כל צורת בינוני.

צורת הבינוני	חלק הדיבור	הבניין
מִתְחִילָה		
מורים		
מְקַנִּים		
מוֹעִילִים		
חֲשׂוֹבִים		
מְחַנְכִּים		

ב. לפניכם רשימת מילים ובהן מודגשת האות תי"ו.

פְּסָפֶת • יִלְדוֹת • וְסוֹת • הַתְּבַטָּאוֹת

(1) הקיפו את המילה היוצאת דופן מבחינת תפקיד האות תי"ו.

(2) ציינו את תפקיד האות תי"ו במילה שהקפתם. _____

(3) ציינו את תפקיד האות תי"ו המשותף לשלוש המילים האחרות. _____

ג. לפניכם רשימת מילים.

מְשַׁקֶּפֶת • חֲלֹשָׁה • מְרַגֶּלֶת • חֲזָאִית • זְמֶרֶת • צְמֶרֶת

(1) הקיפו שלושה שמות הגזורים באותו משקל.

(2) ציינו את המשקל המשותף לשלושת השמות שהקפתם. _____

(3) ציינו על פי רשימת המילים שלושה צורני נקבה. _____

(4) העתיקו מן הרשימה מילה בצורת הבינוני. _____

ד. לפניכם שני משפטים, ובהם פעלים מודגשים.

I. פרפקציוניסטים **נִמְנָעִים** ממשימות מאתגרות מפני שכישלון **נִרְאָה** להם כאיום על קיומם.

II. תכונות פרפקציוניסטיות אינן **מְשַׁפֵּיעוֹת** בהכרח על חיינו באופן מוחלט.

לפניכם הפעלים המודגשים. ציינו ליד כל פועל סביל את צורת הפֻּעַל שלו, וליד כל פועל פעיל את צורת הסִבִּיל שלו. שמרו על הגוף ועל הזמן של כל פועל.

נִמְנָעִים _____ נִרְאָה _____ מְשַׁפֵּיעוֹת _____

16 א. לפניכם רשימת שמות.

חֵישוֹן • זְכוּת • מוֹעֵדוֹן • שְׁפָעַת • מִדְּעָן • מְהוּת • תְּאֲבוֹן • תִּקְנוֹן

(1) בטבלה שלפניכם מיינו את המילים המודגשות לשתי קבוצות לפי דרך התצורה.

ציינו בראש כל עמודה את דרך התצורה.

דרך התצורה: _____	דרך התצורה: _____

(2) האם דרך התצורה של **בָּלוֹן** זהה לאחת מדרכי התצורה שבטבלה? הסבירו.

ב. לפניכם רשימת שמות שנוצרו בדרך של שורש ומשקל.

דְּהוּי • מָלוֹן • עֲצָלָן • מוֹרָה • מִצְפָּה • בְּנָאי

סדרו את המילים בזוגות לפי משמעות המשקל.

כתבו ליד כל זוג את המשמעות המשותפת של המשקל.

הזוג: _____, _____ משמעות המשקל: _____

הזוג: _____, _____ משמעות המשקל: _____

הזוג: _____, _____ משמעות המשקל: _____

ג. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגשת מילה.

I. פרפקציוניזם הוא נטייה אישיותית המבטאת שאיפה לשְׁלֵמוֹת.

II. האם אתן שְׁלֵמוֹת עם ההחלטה שלכן?

ציינו ליד כל אחת מן המילים שלפניכם את משמעות הצורן הסופי המודגש בה.

שְׁלֵמוֹת

שְׁלֵמוֹת

17

א. לפניכם רשימת שמות של חיפושיות שחידשה האקדמיה ללשון העברית.

• **מְתַנְמֶלֶת** (חיפושית שמתחזה לנמלה)

• **עֶשְׂוִית** (חיפושית שעירה, כמו עֶשֶׂן)

• **קְלִפּוֹשִׁית** (חיפושית שגרה מתחת לקליפות עצים)

• **סְבִיבוֹנִית** (חיפושית שחיה במים ומתקדמת כמו סביבון)

בחרו בשלושה מן החידושים של האקדמיה ללשון העברית.

ציינו את דרך התצורה של כל אחת מן המילים שבחרתם, והסבירו אותה. בהסברכם התייחסו גם למשמעות הבסיסים, המשקלים או הצורנים.

(1) המילה: _____, דרך התצורה: _____,

הסבר: _____

(2) המילה: _____, דרך התצורה: _____,

הסבר: _____

(3) המילה: _____, דרך התצורה: _____,

הסבר: _____

ב. לפניכם שלוש קבוצות של מילים.

• **מְרִידָה** • **מְדִינָה** • **מְנִיפָה** • **מְשִׁימָה**

• **תְּלוֹנָה** • **תְּרַמִּית** • **תְּנַאי** • **תּוֹלָדָה**

• **הֶקְמָה** • **הִלּוּאָה** • **הִנָּקָה** • **הִפִּיכָה**

בכל קבוצה הקיפו את המילה שבה האות הראשונה היא אות שורש.

ג. לפניכם שמות פועל. כתבו ליד כל אחד מהם שם פעולה מאותו שורש ומאותו בניין.

לְבִטָּא _____ לְגִשָּׁת _____

לְהִתְנַחֵם _____ לְהִסְוֹת _____

ד. לפניכם משפטים, ובכל אחד מהם מודגש זוג מילים. בכל זוג הקיפו את המילה המתאימה להקשר במשפט.

I. המורה, אני יוכל / אוכל להגיש את העבודה באיחור?

II. חברויות אמיצות נוצרות / נוצרות בין תלמידי השכבה.

פתרונות למבחן 3

חלק ראשון: הבנה והבעה (50 נקודות)

1. ב. פרפקציוניזם נתפס כיתרון, אך הוא עלול לגרום לפגיעה בנפש ובאיכות החיים.

2. א. **איתי:** פרפקציוניזם המופנה כלפי אחרים.

נועה: פרפקציוניזם המופנה כלפי העצמי.

דנה: פרפקציוניזם חברתי.

ב. **איתי** דורש מהחברים לצוות להיצמד לחוקים שקבע בעצמו, וכשהם לא עומדים בציפיות שלו, הוא מוחק את עבודתם ומחליף אותה בעבודתו. הוא לא מתוסכל בגלל איכות העבודה שלו, אלא בגלל מישוהו אחר שלא ביצע את המשימה בדיוק כפי שהוא רצה.

נועה מאוכזבת מעצמה אף שקיבלה ציון גבוה מאוד. היא מתמקדת בטעות אחת ומתקשה לראות את ההצלחה שלה, כי הסטנדרטים שהיא מציבה לעצמה נוקשים ובלתי מתפשרים. התגובה שלה אינה נובעת מציפיות של אחרים, אלא מהציפיות שלה מעצמה.

דנה מוותרת על האפשרות להיבחן לתפקיד הראשי בהצגה משום שהיא מרגישה שהסביבה שלה מצפה ממנה להיות מושלמת. התגובה שלה נובעת ממה שהמורים והחברים יחשבו עליה אם תטעה, ולא מהציפיות שלה מעצמה.

3. על פי טקסטים 2 ו-3, הסיבה לכך שבעשורים האחרונים יש עלייה בפרפקציוניזם, ובייחוד בפרפקציוניזם החברתי, היא התרבות המערבית שמקדשת מצינונות, הצלחה חומרית ושלמות חיצונית, ומציבה סטנדרטים בלתי אפשריים. הרשתות החברתיות מחזקות את התחושות האלה בכך שהן מציגות תמונה מדומה של חיים מושלמים ויוצרות לחץ מתמיד על אנשים, ובייחוד על צעירים, להיראות ולהצליח כמו אחרים.

4. לפי טקסט 2, חברות וארגונים יכולים לתגמל צוותים גם כשהם אינם מצליחים במשימתם / לעודד אותם לשמור על חיים מאוזנים ופעילים.

אנשים יחידים יכולים לבצע משימות בהגבלת זמן סבירה / להתמקד בתהליך ופחות בתוצאה / להציג תמונות אמיתיות במדיה וברשתות החברתיות.

5. א. הטענה הרווחת היא שפרפקציוניזם הוא דבר הכרחי כדי להשיג דברים בתרבות התחרותית של ימינו, ולכן זו תכונה שראוי להתגאות בה.

ב. לפרפקציוניזם נלווה מחיר נפשי ופיזי שמאפיל על התועלת הפוטנציאלית.

6. הצעה לסקירה:

פרפקציוניזם הוא נטייה אישיותית המתבטאת בשאיפה מתמדת לשלמות ובהצבת סטנדרטים גבוהים. לנטייה זו מגוון גורמים פסיכולוגיים וחברתיים, ולעיתים היא מתפתחת כבר בילדות בעקבות חינוך נוקשה ותובעני שמעודד הישגיות. גורם נוסף עשוי להיות קושי להתמודד עם רגשות שליליים, שכן ההתמקדות האובססיבית במשימה מעניקה תחושת שליטה וביטחון. גם הצורך באהדה ובהערכה מהסביבה והפחד מכישלון עשויים לעודד נטייה זו (כהן-טרקל, 2022; לוינסקי, 2024). כמו כן החברה המודרנית תורמת אף היא להעמקת הפרפקציוניזם באמצעות

אידיאלים של הצלחה, תחרותיות ושלמות שמועברים דרך המדיה והרשתות החברתיות (כהן-טרקל, 2022).

על אף הדימוי החיובי שיש לעיתים לפרפקציוניזם עשויות להיות לו השפעות שליליות רבות. אנשים פרפקציוניסטים חשים שערכם תלוי בהישגיהם, ולכן הם עלולים לחוות סטרס, חרדה ודיכאון כאשר הם אינם מצליחים לעמוד בסטנדרטים שהציבו לעצמם. נטייה זו עלולה גם לפגוע ביחסים הבין-אישיים ולהוביל לחוסר שביעות רצון עצמית, לדחיינות קיצונית ולהחמצת הזדמנויות (כהן-טרקל, 2022; לוינסקי, 2024). במקרים מסוימים פרפקציוניזם עלול לגרום להתנהגות אובססיבית, חרדתית ואיטית במיוחד (לוינסקי, 2024).

ביבליוגרפיה:

כהן-טרקל, ס' (ינואר 2022). שואפים לשלמות? פרפקציוניזם עלול להזיק והוא הולך ומתפשט. **ynet**.
לוינסקי, י' (מאי 2024). המושלם הכי מושלם: האם פרפקציוניזם הוא חוזק או חולשה? **הארץ**.

חלק שני: לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש – חובה (10 נקודות)

7. שניים / חֲמִשׁ / ארבעה / שבעים ושבע / שישה עשר / אֶלְפִים וְשִׁמּוֹנָה עֶשְׂרֵה / עשרים ושלושה / אחת / אֶחָד / שש.

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

8. א. (1) משפט I – פשוט.

משפט II – **מורכב**: משום שהוא בא על חשבון דברים אחרים החשובים לבריאותם הנפשית והפיזית – פסוקית תיאור סיבה מורכבת, החשובים לבריאותם הנפשית והפיזית – פסוקית לוואי.
משפט III – **איחוי (מחובר)**: פרפקציוניזם יכול להיות מוטיבציה חיובית לשיפור עצמי – איבר א, אך לעיתים הוא גורם להשפעות שליליות – איבר ב.

(2) במשפט I – אוגד, במשפט III – נושא.

ב. **משפט פשוט**: למרות השקעת המאמצים הגדולים ברגע האמת יפגינו הפרפקציוניסטים נסיגה בביצועים.
משפט איחוי: פרפקציוניסטים משקיעים מאמצים גדולים, למרות זאת ברגע האמת הם יפגינו נסיגה בביצועים.

9. א. (1) "מה שאנשים אינם מבינים בנוגע לפרפקציוניזם הוא שהמחיר מאפיל על כל תועלת פוטנציאלית" – פסוקית מושא מורכבת, מה שאנשים אינם מבינים בנוגע לפרפקציוניזם – פסוקית נושא, שהמחיר מאפיל על כל תועלת פוטנציאלית – פסוקית נושא.

(2) ד"ר תומס קיוראן מסביר שמה שאנשים אינם מבינים בנוגע לפרפקציוניזם הוא שהמחיר מאפיל על כל תועלת פוטנציאלית.

מושא				
הסגר	נושא	נושא מורחב	תיאור	לוינסקי
ב.	כידוע, פרפקציוניזם עלול להוביל לעיתים	להימנעות ממשמעות מאתגרות.	לוינסקי	לוינסקי

ג. משפט I – שם עצם, משפט II – פועל.

10.א. משפט I: מוכוון עצמי, חברתי ומופנה כלפי אחרים – נושא.

משפט II: כמו גוגל ואפל – תיאור.

משפט III: כלומר לבני דורות ה-Y וה-Z – מושא.

ב. (1) כמובן (משפט II).

(2) משפט I – כי גם התרבות המערבית מעודדת את הנטייה לפרפקציוניזם.

משפט II – שאנשים יעדיפו כמובן לעבוד עם עמיתים לא פרפקציוניסטים.

משפט III – שעלייתן של הרשתות החברתיות לא הועילה לפרפקציוניסטים.

(3) התפקיד התחבירי המשותף לשתי הפסוקיות: פסוקית נושא.

התפקיד התחבירי של הפסוקית האחרת: פסוקית מושא.

(4) לפי ההסבר של החוקרות, אנשים יעדיפו כמובן לעבוד עם עמיתים לא פרפקציוניסטים.

ג. (1) אמילי קלסזווסקי וקת'לין אוטו, פסיכולוגיות מאוניברסיטת מרבורג, מסבירות: "לפי המחקר שלנו, פרפקציוניסטים אינם עובדים אידיאליים".

(2) הסיבה להוספת הפסיקים הראשון והשני: פסיקים להפרדת תמורה.

הסיבה להוספת הפסיק השלישי: פסיק אחרי הסגר.

11.א. הספיקו להפנים, תכונה, מרגישים, הופך, יש, למגפה.

ב. (1) משפט II: אבחנה פסיכיאטרית, אלא נטייה אישיותית.

משפט IV: מקבלת ומסיקה.

(2) נשוא כולל.

(3) ההנחה שפרפקציוניזם הוא תכונה חיובית היא טעות.

ג. **תשובה אפשרית:** פרפקציוניזם הוא תוצאה של מגוון גורמים פסיכולוגיים וחברתיים, כגון חינוך להישגיות וסביבה לא יציבה בילדות.

או: מגוון גורמים פסיכולוגיים וחברתיים, כגון חינוך להישגיות וסביבה לא יציבה בילדות, עשויים לעודד נטייה לפרפקציוניזם.

12.א. (1) כשאדם מציב לעצמו סטנדרטים גבוהים מאוד ואינו עומד בהם – פסוקית תיאור זמן.

(2) מי שמציב לעצמו סטנדרטים גבוהים מאוד ואינו עומד בהם, עלול לחוות דיכאון וחרדה.

(3) אם אדם מציב לעצמו סטנדרטים גבוהים מאוד ואינו עומד בהם, הוא עלול לחוות דיכאון וחרדה.

ב.

צורת הבינוני	חלק הדיבור	התפקיד התחבירי
כושלים	שם תואר	לואי
מובילים	שם תואר	לואי
נואמים	שם עצם	נושא
מספרים	פועל	נשוא

ג. מה – מושא, אילו – לואי.

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

13. א.

הצורה	השורש	הבניין
מֵאֲפִינִים	אפי"ן	פועל
מִכָּרַת	נכ"ר	הופעל
לְהוֹבִיל	יב"ל	הפעיל
נוֹטִים	נט"י/ה	קל (פעל)
מִתְקַשִּׁים	קש"י/ה	התפעל
לְהִנּוֹת	הנ"י/ה	נפעל

ב. (1) רו"י/ה, קל (פעל).

(2) רִוִּית – עבר, נוכחתי; אָרוּה – עתיד, מדברת.

14. א. (1) הַמְנַעוֹת – מנ"ע, הַתְמוֹטְטוֹת – מו"ט, הַשְׁתַּטּוֹת – שט"י/ה, הַנְעָצוֹת – יע"ץ.

(2)

הבניין: נפעל	הבניין: התפעל
הַמְנַעוֹת, הַנְעָצוֹת	הַתְמוֹטְטוֹת, הַשְׁתַּטּוֹת

(3) דְּחִינּוֹת, אִישִׁיּוֹת – שם עצם מופשט / הפשטה.

ב. הבין – הִבֵּן, אוֹתַת – אִיתוֹת.

ג. מִתְנַסֶּה – התפעל, מְנַסֶּה; מְנַשֵּׂה – הופעל, הִנְשֶׂה; לִשְׂאֵה – קל (פעל), נִשְׂא.

15. א.

צורת הבינוני	חלק הדיבור	הבניין
מִתְחִילָה	פועל	הפעיל
מוֹרִים	שם עצם	הפעיל
מְקִנִים	פועל	הפעיל
מוֹעִילִים	שם תואר	הפעיל
חֲשׂוֹבִים	שם תואר	קל (פעל)
מְחַנְכִים	פועל	פיעל

ב. (1) וְסוֹת.

(2) שורשית.

(3) מוספית.

ג. (1) חִלְשָׁה, חֲזָאִית, זְמַרְת.

(2) קָטַל.

(3) ית, ךָּה, יית.

(4) מרגלת.

ד. נמנעים – מונעים, נראה – רואה, משפיעות – משפעות.

16. א. (1)	דרך התצורה: שורש ומשקל	דרך התצורה: בסיס וצורן סופי
	חיִשון, זכות, שפעת, תאבון	מועדון, מדען, מהות, תקנון

(2) לא, המילה בלון שאולה מלעז.

ב. זוג I: דהוי, עצלן – שם תואר / תכונה.

זוג II: מלון, מצפה – מקום.

זוג III: מורה, בנאי – בעל מקצוע/עיסוק/תפקיד.

ג. נְשִׁלְמוֹת: שם עצם מופשט / הפשטה.

נְשִׁלְמוֹת: רבות.

17. א. מתנמלת – שורש ומשקל; המילה נוצרה מהשורש נמ"ל, כמו במילה נמלה, במשקל הבינוני מתקטל,

המתאים גם לתכונות ולשמות תואר.

עשׂוּיִת – בסיס וצורן סופי; המילה נוצרה מן הבסיס עשו ומן הצורן הסופי ית.

קלפושית – הלחם בסיסים; המילה מורכבת משני הבסיסים קלפה וחפושית.

סביבונית – בסיס וצורן סופי; המילה מורכבת מן הבסיס סביבון ומן הצורן הסופי ית.

ב. מרידה, תנאי, הפיכה.

ג. לבטא – בטוי, לגשת – גישה, להתנות – התניה, להסוות – הסוואה.

ד. אוכל, נוצרות.